

TÉRKÉP AZ ÉLETHEZ

gyermekszervek lapja,
irodalmi folyóirat

1. évfolyam, 3. szám, 2025. július

Szerkesztő: Jakab Boglárka

© Minden mű a szerzők szellemi tulajdona

Szerzők:

Fejes Csenge

Gulyás Laura

Gulyás Panna

Jakab Boglárka

Kerekes Aliz

Miglódi Noel

Molnár Vivien

Pintér Amádé

Pintér Illangó

Pintér Jávör

Pintéerné Gépész Bettina

1. évfolyam, 3. szám, 2025. július

Kiadó: Kis Alkotók Köre

Mentor: Pintéerné Gépész Bettina és Jakab-Cser Anasztázia

Székhely: 2184 Vácegres, Toldi utca 7.

ISSN 3094-1504

Honlap: www.tevelap.hu

www.fiatalok-szava-folyoirat.webnode.hu

www.helma.hu/kereses/sorozat/terkep-az-elethez-germekszerzok-lapja

TARTALOM

Bátorító Bevezető	4
Végtelen Versek.....	6
Izgalmas interjúk.....	8
Furfangos folytatásos történetek	10
Normátlan(?) Novellák.....	13
Végtelen Versek.....	17
Megélhető mesék	19
Végtelen Versek.....	20
Normátlan(?) novellák	21
Végtelen Versek.....	22
Megélhető mesék	24
Végtelen Versek.....	24
Normátlan(?) Novellák.....	25
Végtelen Versek.....	26
Kifejlett Kritikák	27
Végtelen Versek.....	30
Hiteles hirdetések	31

BÁTORÍTÓ BEVEZETŐ

Köszöntelek benneteket, kedves Mindenki!

Örömmel adjuk át a 3. számát a Térkép az Élethez – gyermekszervezők lapja folyóiratnak. Reméljük, most is olyan sok olvasónk lesz, mint eddig, de a honlap már nem fog leblokkolni mert létrejött egy új, nagyobb teherbírású is: www.tevelap.hu Töltsétek le ingyenesen és olvassátok! ([szerk. megj.]: Előfordulhat hogy még azt adná ki a keresőtök hogy a honlap nem elérhető. De aggodalomra semmi ok, csak időbe telik amíg ez az új domainnév regisztrálódik.)

Itt a nyár: ha már hetek óta Kínában nyaralsz és betűhiányod van, mert számodra érthetetlen krikzkrakszokat láatsz, hát olvasd ezt! Ha a túra közben fáradnál el, az erdei madárcsivitelés közepette is forgathatod egy fatönkön ülve. A napon sütkezve is kellemes lehet, vedd szemügyre!

Sok áldást kívánunk nektek, szép élményekkel, kalandokkal! Reméljük, teljesül a vágyatok, kitézések e nyárra és talán a következőre is!

Gazdagodjatok folyóiratunk által!

A szerkesztőség és a szerzőtársak nevében;

Pintér Illangó

alapítótag

szerző

TÉRKÉP AZ ÉLETHEZ

TÉVÉ

VÉGTELEN VERSEK**Gulyás Panna: Nyár**

Nyár van, nyár van, napsütötte nyár,
 Surran a gyík, fecske párra vár.
 Bodzabokorban nyílik a bodza,
 Copfos kislány kis kosárban hozza.

Birkák legelésznek a legelőn,
 Juhász furulyázik, s hegedül.
 Színes, tarka lepkék szállnak,
 Minden virágnál meg-megállnak.

Lenyugszik a nap, bíbor a fénye,
 Ideje, hogy hazatérjél végre!
 Valahol a távolban harangszó szól,
 Ciripel a tücsök, dala neked szól.

Jakab Boglárka: Csak egy közúti lámpa...?!

Vajon mit gondol a közúti lámpa,
 Csak pillanatképeket látva
 S szebb jövőre várva?

Egy-egy életképre kap csak betekintést.
 Ki elsétál alatta az éjben – nem kap intést,
 Ó, mennyiszor látott e lámpa búcsúzó intést!

Találkozások a csillagos estében,
 Vannak még emberek ilyenkor is ébren
 S a közúti lámpa lesi őket éberén.

Megannyi történet – megannyi sors,
 Megannyi ember, a lámpa alatt most.
 Csak pillanatra látni, mindenki siet, a tempó gyors.

Sok ember sétált el a lámpa alatt,
 A lámpa, kit titkaiba senki be nem avat,
 Mégis mindent lát, láthatatlanul s bármit hallhat.

Ki itt lakik az utcában,
 A lámpa gyakran nézhet utána.
 Mégis, benne nincsen utálat.

A közúti lámpa nappal észrevehetetlen,
 Ha épp nem világít, őt látni lehetetlen.
 De ha éjjel kinézel... az élmény feledhetetlen.

Mikor sötét van, világít erősen,
 Mi is csak fényében jutunk előre.
 Ő vajon emlékszik minden előbbre?

Oh, te közúti lámpa,
 Itt az útszélen állva,
 Vajon mire várva?

Vársz te valamit?
 Esetleg talán valakit?
 Az éjjelt, azt is!

Egyszer én is alattad álltam.
 Egyszer, régen, egy másik világban.
 De még most is benne vagy minden ábrándban.

Közúti lámpa, hiányzol!
 Tudom, ember ilyet ritkán szól.
 Mégis, ahogy a hidegben kint fázom...

Fényeddel világosság voltál nekem,
 Minden téli éjjelen.
 Ez az emlék, mit sosem feledek.

Én elmentem, te továbbra is ott állsz,
 Az utca szélén talán pont épp rám vársz,
 De lehet, hogy már soha többé nem látsz.

Szentlászló, 2025. június 15. éjjel /félálomban/

Gulyás Laura: Nyári tűnődés

Lágyan lebben a fákon a fény,
 csöndben hallgat az erdei lény.
 Tavon úszik a párák zenéje,
 álmot ringat a dél csöndes mélye.

Kavicsoson lépked az est meztelen,
 izzik a táj, de mégsem idegen.
 Szúnyogok tánca a nádas felett,
 mintha az idő most máshogy pereg.

Néha egy szellő súgja felém,
 hogy minden nyár csak emlék, s remény.
 Mégis marad valami belőle –
 napfény egy fűszál hajlatidőbe.

Miglódi Noel: Angliai túra

El kell indulnunk a szigetről már,
Itt is jó volt, de nem nagy kár,
Mert most elutazunk Angliába,
De előtte egy fagyizót keresünk, nem hiába!

Van ott csokis, citromos, málnás,
Hetedhét országban se találod párját!
A TITANIC készen áll már az útra,
„Ne félj sziget, meglátogatunk majd újra!”

Volt utolsó mondatunk a szigethez,
Majd elindultunk gyorsan, sietve.
Estetájt értünk oda,
Várt már minket egy szálloda.

A szállodában három nagy szoba,
Sok ágy, meg egy konyha.
Másnap megnéztünk mindenféle hírességet,
Mindenkit a kíváncsiság vágya éget.

Meg is néztünk mindenféle dolgot,
Mindenki nagyon boldog!
Ebéd idő! Eszünk szépen,
Friss lazacot egészében!

Citromosan, finom rizzsel,
Megesszünk jó ízzel!
Amúgy kifelejtettem azt,
Hogy itt Angliában reggelire sültkolbászt kapsz.

Vacsorára pedig a Yorksire-iek híres pudingja,
Szomjadat pedig az ötórai tea oltja.
Amúgy ők ebédre nem esznek lazacot,
Náluk inkább uborkás szendvicset kaphattok.

Angliában a napjaink nagyon jól teltek,
Könnyen elrepültek a hetek,
Nagyon jó lenne, ha jönnék majd újra,
Milyen jó is volt ez az angliai túra!

Pintér Illangó: Kipp, kopp

Kipp, kopp. Kopog az eső
a tetőn. Kipp, kopp. Kipp, kopp.
Visz s hoz vizet az ereszbe
Nem eresztheted befele,
cserepecske, tartsd meg,
ha lehet! Mert idebent
csendnek muszáj lennie,
ennie nem kell kosznak,
hozzanak tisztítószert!
Hó lesz, tűz lesz, hát legyen,
kezem tisztán majd csillog!
Kipp, kopp, kopog az eső.
Kenőn csöpög folyton
hordón. Esővízhordón.
Opsz... otthonom! Hol vagy te?
Jaj, ne! eltűntél, nem vagy,
lekaptak. Szél-e vagy villám
vitt át mindenestül, te, ház
máshová? Ó, nincs is víz!
Tízíg sem számolhattam,
házamat eltűntették,
elég, nem elég; se eső,
se tető. Vaj, ki kopogott,
topogott? Hiszen süt a nap,
alant se folyik csapadék.
Ni! Magas égen ki megy ottan?
Koppant-e ujja ajtómon?
Aggódok. Ő volt; Ő lehet!
Elment az eszem! Hiszen Ő,
ott a hegytetőn, Ő a Király!
Szikár, és mégis eljött hozzám.
Ó, már mindegy: kiáltásom;
átok, már meg nem hallhatja,
farkast és medvét vonzhatja.
Balgatag, én, a balgatag!

IZGALMAS INTERJÚK**Interjú további könyvtulajdonos gyerekekkel**

Két tizenhárom éves fiatal írótól kértünk interjút, hasonló témában mint az előző lapszámokban. Nekik is most jelent meg először könyvük, Lévai Ádámnak „A hét samuráj”, Bizanci Aisahnak „Az élet értékes” címmel. A hét samurájából olvashattok részletet az x. oldalon.

Jakab Boglárka: Mennyi idősek vagytok?

Lévai Ádám: 13 éves vagyok.

Aisah Bizanci: 13 éves vagyok.

J. B.: Miről szól a könyvetek?

Lévai Ádám: Hét testvér samuráj szellemi fejlődését mutatja be.

Aisah Bizanci: Egy világ, amelyben nincsenek érzések, vágyak, szabadság, szeretet és az emberek a csodákat sem ismerik. Mindezek mögött Dr. Charles Daniel Walker áll, egy igazi gazember, aki ezt a világot csak a pénz miatt működteti.

Egy nap a közösség területére betéved egy American Air gép, Dr. Charles és kommandósai a levegőben megsemmisítik, az egyetlen túlélő egy tizenkét éves lány, Maxine.

A lány a közösségben furcsa dolgokat tapasztal. Az emberek nem ismerik a történelmet, a földrajzot, más nyelveket, nincs pénz s tudatukban csak az ő kis világuk létezik. Max találkozik egy ikerpárral, Paul-lal és Pauline-nal, akikkel megfogadják, hogy leleplezik a világot az állam előtt. New York-

ba utaznak, ahol rengeteg megpróbáltatás éri őket. Loane és Yanis, egy furcsa páros, a varázsló, az árvaház, Rose szelleme, a kórház, a rejtélyes különbségek és talán a végén Max választ kaphat legnagyobb kérdésére: Ki ő valójában?

Sok dráma, kaland és rengeteg szeretet van ebben a könyvben. A kötet a The Walkers-sorozat első része, mely titkok, rejtélyek, kalandok és érzések színjátéka. A szereplők feltűnhetnek a sorozat későbbi köteteiben, melyekben titkokra is fény derülhet.

J. B.: Milyen korosztálynak írtatok?

Lévai Ádám: 8-14 éves korosztálynak ajánlom, de bárki elolvashatja.

Aisah Bizanci: A könyv gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt ajánlott. 12 éves kortól 99 éves korig.

J. B.: Ki(k)nek ajánlanátok a könyveteket?

Lévai Ádám: Leginkább azoknak akik szeretik a sci-fi könyveket és a történelmet.

Aisah Bizanci: Akik nyitottak arra, hogy megismerjenek egy másik világot, mely hasonló a miénkhez, de más értékrenddel és szabályokkal működik.

J. B.: Ki/mi inspirált a legjobban?

Lévai Ádám: Hát a legjobban a Tini nindzsa teknőcök filmje, mert az hasonlóan mutatja be és a ők szintén hasonló harcművészetet űznek.

Aisah Bizanci: Zene és néhány másik könyv.

J. B.: Volt bármilyen nehézség az írás során?

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja
Lévai Ádám: Rengetegszer hagytam ki heteket és nem tudtam mindig rákoncentrálni és sokszor az írást helyeztem a sulis elé.

Aisah Bizanci: Egyáltalán nem.

J. B.: Ki olvasta el először (persze önmagatokon kívül) a könyveteket?

Lévai Ádám: Először nyilván a pályázaton jelenlévő Zsűrik, de aki ténylegesen első olvasó volt, az az alsós osztályfőnököm.

Aisah Bizanci: Az anyukám.

J. B.: Van kedvenc írótok, akire példaképként néztek?

Lévai Ádám: Kimondottan nincsenek, de leginkább a Star Wars íróktól vettem ötletet, mert ezek a kedvenceim.

Aisah Bizanci: James Patterson, James Ponti és William Shakespeare

J. B.: Milyen hatással volt a mindennapjaitokra, hogy megjelent saját könyvetek?

Lévai Ádám: Az iskolában furcsa módon minden tanár gratulált (kivéve a felsős osztályfőnökömet), még az is, aki nem tanított...

Aisah Bizanci: Elképesztő.

J. B.: Milyen érzelmeket váltott ki belőletek mikor először a kezetekbe fogtátok a nyomtatott művet?

Lévai Ádám: Felettébb különleges érzés volt, mintha egy álom vált volna valóra egy szempillantás alatt.

Aisah Bizanci: Büszkeséget.

J. B.: Folytatjátok az írást, esetleg más műfajok kipróbálásával?

Lévai Ádám: Nem igazán szoktam mást írni sőt az utóbbi időben nem igazán foglalkozok írással.

Aisah Bizanci: Szerintem igen. Legfőképpen dráma és fantasy.

J. B.: Mit jelent számotokra az írás?

Lévai Ádám: Számomra az írás az egyik legteljesebb lelki szabadságot jelenti, ahol nem kell titkolózni, mert a papír (vagy egy Word dokumentum) nem fog elítélni.

Aisah Bizanci: Az életet, a szabadságot, a fantázia kibontakozását.

J. B.: +1 Milyen terveitek vannak a nyárra?

Lévai Ádám: Különös terveim nincsenek, csak az hogy, könyvtárba juttassam a könyvem.

Aisah Bizanci: Könyvbemutatóm lesz Máltán, tudományos- és színésztáborba megyek, illetve írni fogok és találkozni a barátaimmal.

FURFANGOS FOLYTATÁSOS TÖRTÉNETEK

Pintér Illangó – Jakab Boglárka:

Titkos titkok találgatása

- Szóval, azt mondod, hogy egyedül élsz itt és még csak nem is tudsz más emberek létezéséről?

- fogalmazta meg végül Lilla a kérdését.

- Pontosan. Tehát emberek vagyunk? - érdeklődött Panna.

- Igen. De, ha nem tudtál eddig róla, hogy vannak más emberek is, hogyan tudsz beszélni? Hol nőttél fel? Ki nevelt fel? Hogyhogy Pannának hívnak? Illetve nem is hívnak... Vagy hív így valaki? Miket szoktál csinálni? Hogyan eszel? Készítesz magadnak kaját? És honnan tanultál meg főzni? Meg úgy általában, például honnan vannak ruháid? Meg cipőd? Meg minden másod? Élelmiszerek? Olvasni tudsz? Vagy írni? Gondolom, nem jártál iskolába... Ja persze, különben találkozta volna már emberekkel. De amúgy komolyan mondod? Vagy most csak viccelsz velem? Lehetetlen, hogy nem találkozta még emberekkel! Senki sem szokott erre járni? Soha? - zúdított Lilla kérdésrohamot Pannára.

Panna sokáig és mélyen hallgatott.

- Nem tudom - nyögte ki végül. - Fogalmam sincs - rázta meg a fejét. - Mindig tudtam beszélni. Főzni... hát... valahonnan tudtam, alapjaiban hogyan kellene csinálnom, így próbálkoztam...
Izgalmas interjúk

Ruháimat itt, az ajtó előtt találom rendszeresen.

Mi az az írni meg ooo...ooo...

- Olvasni - fejezte be a mondatot Lilla. - Tudod mit? Megtanítalak.

- Nagyon nehéz? Mi az a tanulni? Te, ti, mármint a többi ember gyakran csinálja ezt? - érdeklődött Panna lelkesen.

- Ami azt illeti, igen, főleg a gyerekek. Mármint akik szintén ilyen fiatalok, mint mi. Na ők sokat tanulnak az iskolában. Ahol tanítják őket. De ezen kívül rengeteget tanul minden ember a hétköznapiakban is. Például én ma nem vagyok iskolában, mégis tanultam valamit. Hogy mikor már azt hiszed mindennel tisztába vagy és nem érhet semmi új, hát, kiderülhet, hogy valaki itt él a semmi közepén egyedül, az én koromban! De egyébként annyira nem nehéz a tanulás, kinek hogy. - magyarázott Lilla rendületlenül.

- Akkor gyérünk - hangzott a lelkes válasz Pannától.

A két lány az asztal mellett ült pár perc múlva és a Lilla végtelen zsebéből előkerült papíron gyakoroltak. Lilla fejéből már teljesen kiment az eredeti cél, amiért elindult. Túlzottan lekötötte Panna esete. A feltett és választ nem talált kérdések zakatoltak a fejében.

- Tehát akkor, ezek a fura krikszkrakszok a hangok, amiket kiejtek - értelmezte Panna az olvasás lényegét.

- Pontosan! És egyesével mindegyik egy hanghoz tartozik, ha pedig egymás mellé vannak írva, akkor egymás után kell kimondani is - magyarázott tovább Lilla.

- Jó, és hogyan jegyezzem meg mindet? - kérdezett egy igen lényeges kérdést Panna.

- Nem is tudom... Nekem tanárok tanították és már régen volt. De megpróbálhatjuk egyesével a betűket, aztán meglátjuk... - javasolta Lilla, és már kezdte is a felsorolást és az írást.

- Minden betűből van kicsi és nagy is, mert például a nevek elejét nagybetűvel írjuk. De a nyelvtani dolgokat, egyelőre hanyagolhatjuk szerintem, meg én nem is szeretem annyira a nyelvtant, szóval nem jegyeztem meg valami jól, amit tanultam belőle. Na, mindegy. Tehát ez az A betű. Ez pedig a kicsi a betű - rajzoltatott Lilla a papírra.

- A. Aha. A Panna szóban kettő A is van. Mi lenne, ha először a nevemben szereplő betűket mutatnád meg? - érdeklődött Panna.

- Oké. Az egy P betűvel kezdődik ugye, az így néz ki. Ez pedig a kicsi p. Eléggé hasonlít a nagyhoz. De a Pannához nagy P kell. És ha egymás mellé írjuk - Lilla nagyon belelendült Panna tanításába, csak úgy repültek a percek. - a P-t és az A-t, akkor már össze is lehet olvasni, hogy PA. Aminek még nincs értelme, de így

kezdődik a neved, ebből lesz majd, ha még rakunk hozzá pár betűt. Na, nézd ez meg a N betű. A te nevedben kettő is van, mert, hallod, az N-t, ahogy kimondod, hosszan ejted? Panna.

- De jó, most már el tudom olvasni a nevem! Egy nagy pé, egy a, két en és még egy a. Ez tök jó móka! - jelentette ki Panna. - Most mutasd meg hogy hogy van az hogy Lilla!

Panna gyorsan tanult. Lilla ezt annak tudta be, hogy már nem 6 éves. Rá is kérdezett, mennyi idős. De Panna nem ismerte a mértékegységeket. Ránézésre úgy 13-14 lehetett, mint ő maga is. Már alkonyodott, amikor észbe kaptak, hogy korog a gyomruk. Panna elővett a polcról egy lábosból édeskását. Lilla még nem evett ilyet, de ízlett neki. A lányok beszélgetni kezdtek, mert egyikük sem volt álmos.

- Egyébként mindig elfáradok a napi dolgokban... de ma felizgattál túlzottan, te, csibész! - nevetett Panna.

Lilla a következőket jegyezte fel agyának jegyzetfüzetében, mivel mindenképp ki akarta deríteni a titkot, ami Panna körül lengedezett: „Napközben főz, járja az erdőt. Kaja alapanyagait (liszt, búzadara, olaj, só, méz stb.) a kunyhó környékén találja rendszeresen, néha távolabb. Berendezési tárgyait nem tudja, mikor és honnan kapta. Fűtésre fát maga vág. Néhanapján vadászik kisebb állatokra csapdával, amit maga eszkábált, pl. vadnyúlra. Ruháit a patakban mossa, de csak nyáron, szintén csak ekkor fürdik.”

- Különben... Ó, nekem rég nem itt kellene lennem! - kiáltotta hirtelen Lilla.

A hosszú csendet hirtelen törte meg Panna hangja.

- Lilla. Te már elmondtad a kérdéseidet. Válaszoltam, amennyire tudtam. Most jöhetek én a kérdezéssel?

- Persze.

- Mit kerestél erre felé? Hova tartottál? Láttam, hogy nagyon csodálkozol a körülményeimen, ahogy élek. Mesélnél arról hogyan élnek az olyanok, mint mi?

- Hát, Panna, az a helyzet, hogy vannak kérdések, amikre én is szeretném tudni a választ.

Nyilván ilyen kérdései mindenkinek vannak, de nekem a saját mindennapjaimmal kapcsolatban is lennének kérdéseim. Mert semmi sem biztos, és nem tudok úgy válaszolni, hogy még én is várom a választ ugyanarra a kérdésre. De megpróbálom megmagyarázni.

NORMÁTLAN(?) NOVELLÁK

Fejes Csenge: Aratásaink

Három éves voltam talán vagy még kisebb, mikor először vettem részt aratáson. Nem emlékszem pontosan, az emlékeim egyre gyakrabban mosódnak össze. Ez néha frusztráló, máskor meg szebbé varázsolja a múltat. Az biztos, hogy falusi lányként imádtam a disznóvágást és az aratást. Ilyenkor minden összegyűlt. A családok és a szomszédság. Az aratás nem nálunk zajlott, hanem két házzal arrébb, Károly bácsiéknál. Volt egy kisebb földrésze a ház mögött. Mi mikor megjött a kombájn mindig kivonultunk a bátyámmal és néztük, ahogy a hatalmas gép végzi a munkáját. Majd, amikor estére a több pótkocsira való tritikálét a terménytároló elé vitték, mi gyerekek, mintha csak a vízben lubickolnánk alámerültünk a terményben. Később, mikor a felnőttek ezt megunták kezünkbe nyomtak egy-egy lapátot, és mi is segítettünk a zsákolásban.

A férfiak lapátoltak, de a nők is jelen voltak. Segítettek zsákot kötni és kiszolgálták a sok jelenlévőt. A munka végeztével mindenki fáradtan és megkezdődtek az olykor hajnalig tartó beszélgetések süteményekkel, sós rágszálni valókkal, üdítőkkal és a felnőttek számára szeszes italokkal. Volt ám dínom-dánom...

Ahogy telt múlt az idő a bátyámmal már abba a korba léptünk, hogy a munkamenet kezdetétől fogva segédkeztünk. A mi helyünket pedig átvették a kisebbek, például az öcsénk és a szomszéd kislány. Persze ez nem azt jelentette, hogy kevésbé élveztük az aratást, de az biztos, hogy nagyobb felelősség hárult ránk.

A vidámság megmaradt. Emlékszem, mikor a bátyám az öcsénket a nyakába emelve mögém settenkedett és hátulról nyakon öntöttek egy vödörnyi terménnyel. Mondanom sem kell, hogy hiába mostam haját napokig viszkettem utána. Mások meg én húztam rá a bátyámra egy zsákot és úgy vergődött, mintha el akarná rabolni. Az öcsénk csak nevetett. Mindenki nevetett. Imádtam az aratást!

A tavalyinál olyan meleg volt, hogy a férfiak félmeztelen dolgoztak és mi nők már kezünkben a slaggal vártuk őket a pótkocsi alatt... Mindenki nevetett. Az öcsém tiszta kosz volt az aratásról származó por, sár és víz egyvelege miatt.

Mikor hazafele mentünk a házunkig a hajnalig tartó dínom-dánom után a szüleink pár méterrel mögöttünk haladtak, mi hárman testvérek pedig elől battyogtunk. A bátyám csak egyet szólt, majd fél karral átölelt:

-Ez volt eddig a legjobb! - mosolygott rám, miközben az öcsém a másik oldalán aludt.

-Szerintem is! - nyugtáztam.

~

Egy hónappal később.

Itt a szürke felhők ólom súlya alatt, mintha minden egyes légvétel, minden egyes szívdobbanás fájna. A fájdalom körénk gyűrűzik, pedig nagy a tömeg.

Könnyünk fentről hull le ránk. A ruháink teljesen átáznak, nincsen elég esernyő. Kint áll a Pap. Úgy tűnik beszédre készül, de valami a torkán akad. Ott maradnak, ott mélyen a szavak.

Kint állunk a mezőn. Fejünk felett az ég. Talpunk alatt a föld. Mellettük a kín. Előttünk a félelem. Mögöttünk a szánalom. Mindenki itt van, de mindenki egyedül. Az egész falu összegyűlt. A település polgármesterétől kezdve a gátörön át egészen Károly bácsiig. Mindenki. Mindenki itt van, csak

Ő hiányzik.

Egy urna kerül elő, aminek a tetejét kinyitják. Nézni sem bírom, ahogy a hamvakat szórják. - Esik az eső, de a hamvak könnyedén elszállnak. Vajon mi erre a magyarázat? - Ő kérte ezt. Így szabad marad.

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja
Ott engedjük el, ahol nincsenek határok. Ott, ahol mindig leült legeltetés közben a virágok közé és figyelte a szél egyedi dallamát, ahogy messze repíti spirituszát.

Nem áll el az eső, de a tömeg lassan elfogy. Mindenki elmegy. Csak mi maradtunk. Mi ketten: én és a fájdalom. Mikor átfázva hazaérek az ágyamra vetem magam. Nem érdekel semmi. Minden mindegy már. Ahogy lassan hozzám tapad a ruhám, úgy hagy el a melegség. Emlékezni szeretnék a szépre, de minden, ami jó volt, most fájdalmat okoz. Magam kezdem hibáztatni, pedig tudom, hogy semmiről sem tehetek. Elfog a magány az a torokszorongató érzés. Fázni kezdek a nedves ruhámtól, de nincs erőm levetközni. Az anyám szava az egyetlen, ami még vissza tud rántani a valóságba, de az ő ereje is fakulni látszik.

- Öltözz át, különben tüdőgyulladást kapsz! - mondja. Én végül erőt veszek magamon és teljesítem a kérést, mert ez maradt nekem. Már csak teljesítem a kötelezőt.

Nem érzek már ízeket, csak a keserűséget. Ez még az édesnél is erősebb íz. Marja a torkom és bizsergeti a nyelvem.

Feketébe akarok öltözni, hogy mindenki lássa a bánatom, de nincsen fekete nyári ruhám, ezért augusztus végén, a késő nyári melegben fekete pulóvert húzok. De én magam is meglepődök, hogy még így is fázom...

~

A vénasszonyok nyarával együtt az iskola is megkezdődött. A szürke hétköznapiok membránjain egyensúlyozva nem találom magam, de mások sem. Néha azt hiszem, hogy nem teát ittam reggel, hanem valamiféle csodaelixírt, ami láthatatlanná varázsol. De ha őszinte akarok lenni, még valahol örülök is neki.

Ahogy az iskolából hazaérve elvégzem a napi teendőimet, segítek a szüleimnek és a szomszédoknak, valami mindig emlékeztet Rá. A kutyánk, aki mindig hangosan ugatott, mikor meglátta. A juhok, akiket a juhászbottal kergetett. A disznók, amikor néha napján fáradtan ganézta őket. A kecskék, akiket mindig szidott, mert lerágták a

rügyeket a fákról. A konyhakert- a Jancsi hagyma volt a kedvence. A kis traktor, a pótkocsi, a kasza, a rota... minden.

- Gyere át lányom! - szólít meg a kerítés túloldaláról Károly bácsi.

-Máris! - mosolygok rá halványan, pedig én azt, hiszem úgy tűnik kivirultam. - Csak adok még enni a két disznónak. - felelem.

- Hát nincs itthol' apád? - kérdi.

- Nem! Ő most vidéken dolgozik. Hetel.

- Jól van lányom. Várlak! Csak gyere be az utcafront felől. Buksi úgy is szeret téged.

Károly bácsi eltűnik az akácfák mögött és én tovább szorgoskodom. Miután a két disznó immáron a tiszta ólban, teli gyomorral letelepedik a mindennek ellenálló gumicsizmámat leveszem és átöltözve egy marék töpörttyűvel kezemben hagyom el a házat.

Károly bácsinál csaholva fogad engem Buksi, aki lábam elé hasal várva a finom falatokat. Általában szoktam neki, hozni valamit, amit a mi kutyánk is vígan fogyaszt. Elgondolkozom rajta, hogy Buksi vajon engem szeret vagy, amiket hozni szoktam neki. Lehet jobb, ha nem is keresem rá a választ.

A bejárati ajtó elé érek és kopogtatok. Károly bácsi ajtót nyit. Károly bácsi igazából nem is annyira idős, de egyszer a bátyám, amikor még nagyon kicsik voltunk megkérdezte Károly bácsit, hogy ilyen öregén, hogyhogy még tud aratni. Mindenki nevetett. Károly bácsi ekkortól kezdve viselte ezt a nevet.

-Gyere be! - mondja. Tipikus vidéki, ormánsági gangos parasztház, mint a miénk. A falakon rengeteg kép van. Rólunk is a testvéreimmel. Ez a kicsiny zsákutca közössége olyan, mint egy család. A mi házunkban is vannak képek a szomszédságról. Hirtelen meglátok egy képet az idej aratásról: egy nagy csoportkép, mellette, ami éppen azt a pillanatot örökíti meg, mikor a nők a slagból hűsítő vizet locsolnak a férfiakra. Mindenki nevet a képen. Egy őszinte mosolyt ejtek. Leülök a konyhába és kapok egy üdítőt. Látom, hogy Károly bácsinak nagyon nyomja valami a lelkét. Egyszeriben eltűnik, majd egy kis szatyorral jön vissza. Elém teszi. Tele van játékokkal. A mi régi játékaikkal, van benne néhány kép, meg egy üveg bor. Kezemben forgatom a szatyorból kivett kis kézi homokozó lapátot, amivel anno trágyavárat építettünk. A kisvödröt, amiből a gátról hordtuk az ebihalakat a folyótól a kistóig és

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja
egy műanyag kis gereblyét, amivel a gazokat
ritkítottuk - néha vele együtt a virágokat is - a
kaspóból. Kiveszem a képeket. Kézműves fehér
képkeret. Még Marika néniel Károly bácsi
feleségével készítettük. Tudom, hogy sokat jelentett
Marika néniel, mert neki nem lehetett gyereke.
Nagyon szeretett minket és mi sem éreztünk
különben. Kiveszem a bort.

- Én még nem ihatok. - kacsintok Károly bácsira,
aki elmosolyodik. - Tudom! - feleli, de megígértem
Neki, hogy ezt, majd ha itt az ideje átadom. Nyelek
egyed, az üvegre van függesztve egy cédula." Marika
néniel és Károly bácsitól!" Miután Károlyt bácsizni
kezdtek a felesége sem maradhatott ki a játékból.
Magsimítom Marika néniel nevét. Kopott a tinta.
Régen lett írva.

Otthon kirakom a polcra a bort.

- Hol voltál? - kérde anyám, aki egy kicsit később
ért haza a munkából az öcsémel, mint én és láttam
a szemében az ijedséget, hogy vajon hova tűnhettem.
Ekkor jut eszembe, hogy elfelejtettem neki szólni,
hogy elmegyek. Ő sem szólt. Van olyan, amiről nem
szólnak előre.

- Sajnálom! - mondom. - Károly bácsinál voltam, ő
adta ezeket. - mutatom a szatyrot. Anyám csak bólint.
- Itt vagyok! - nyugtázom, majd kirakom a képeket
az asztalra és az udvarra megyek az öcsémhez. A
terménytároló előtt találok.

- Már adtam nekik enni. - közlöm a jószágokra
utalva.

- Igaz, hogy a tritikálé a rozs és a búza
keresztése? - kérdezi.

- Igaz! - felelek egyszerűen.

- Akkor, ha külön aratunk búzát és külön rozst
majd összekeverjük a kettőt tritikálét kapunk?

Belemennék a játékba, de túlságosan fáradt vagyok
hozzá, így nemet intek és megmutatom neki a
játékokat, amit Károly bácsitól hoztam. Kikapja a
kezemből és elszalad velük. Utána kiáltok: -Honnan
hallottad ezt?

- Mit? - kérdez vissza.

- A tritikáléről honnan hallottál?

- A bátyus szobájában találtam egy könyvet róla. -
kurjantja és a karámhoz szalad. Úgy tűnik ezek a
falusi gyerekek nem ismerik a homokot... Mással
játszanak...

- Szóval olvastad...- suttogom magam elé azon
csodálkozva, hogy az én kisöcsém, az a kis gügyögő,
már nyolcéves.

~

A hűvös, de még nem hideg őszi éjjel a természet
nyugtató susogását a hirtelen felordító öcsém töri
meg. Mivel apánk hetel, csak anyával pattantunk ki
az ágyból. Úgy üvöltött fel az öcsém, mint, ahogy a
farkaskölyök vonyít, ha rájön soha többé nem látja az
anyját.

Hiába igyekezek, még csak az ágyam szélén ülök,
mikor az öcsém elém tipor.

- Megjött! Megjött! Megjött! - kiabál nekem.

Magamhoz szorítom, mikor anyánk is bejön és
nyugtadni kezdjük.

- Nem jött meg semmi! Ne félj! Mi itt vagyunk!
Megvédünk! Az állatok is megvédenek! Ne félj! -
mondogatjuk, de ő ki akar törni a karjainkból.

- Nem értitek? Megjött! - zokogja. Kezd
visszatérni a valóságba, de még nincs teljesen jelen.

- Itt a bátyus! Megjött! Megjött az aratásból!
Hirtelen megállt a világ. Kellett pár másodperc még
magamhoz térek én is, majd anyámra nézek. Remeg.
Felállok. Én is remegek. Imádkozom, hogy ne
csuklódjanak össze a lábaim. Kézen fogom az
öcsémet és kiállunk az ajtó elé. Nincs itt a bátyus.
Olyan hirtelen éri a tény, hogy beleszédül.

- De ... De... - motyogja.

- Kincsem! Ősz van. - mondom. - Nem aratnak.

Ekkor látom az öcsém szemében, azt, ami az
enyemből már kihalt. De nem jó látni, mert benne is
csak fakulni kezd.

Libabőrös karjainkat egymásba függesztve
visszamegyünk a házba. Lefekszünk, de nem bírunk
aludni. Folyton felidézem magamban, percről percre
az öcsém tekintetét, mikor rájött, hogy csak egy álom
kerítette hatalmába.

Kezembe veszem az egyik fotót, amit Károly bácsi
adott. Sötét van és bár nem látom, de érzem, hogy
mind rajta vagyunk. A plafon felé fordítom a fejem,
mintha szellemi valóm átnyúlna feltette. Van, amiről
nem szólnak előre. - nyugtázom magamban.
Eszembe jutott, ahogy beöltözve a sterill ruhába
fogtam a bátyám kezét az intenzív osztályon.
Kutyatápért ment... De más világban kötött ki.
Mindig a traktorozástól féltettem, pedig csak egy
Opel Astra lett a veszte. Persze: Van, amiről nem
szólnak előre.

~

Következő nyáron.

Ismét nagy forróságban két nagy pótkocsinyi tritikálé érkezik Károly bácsi kertjébe. A férfiak a lapátokat már a kezükben tartják, a nők hordják a mázsás zsákokat. A munka a jól megszokott menet szerint halad. Összeszokott brigád vagyunk mi már. Mindenki teszi a dolgát, a harmadik mázsa után félreállok és gyöngyözdő homlokom törlöm. Nézem a többieket.

-Mindenki itt van, csak Ő hiányzik. – mondja mellém lépve Károly bácsi.

-Ők. – javítom ki, ahogy a kerti garnitúra üresen tátongó helyét nézem, mindig ott ült Marika néni. – Hihetetlen, hogy a bátyám után ő is... – motyogtam.

-Hé' ti, ott! Ti búval béleltek! – Kiáltott ránk Károly bácsi testvérének fia, majd egy kevés tritikálét hajít felénk.

-Ne pazarolj! – szól rá Károly bácsi tettetett dühvel. – Az az állatoknak lesz! – csalafintán mosolyog ránk Károly bácsi unokaöcse. Károly bácsi a homlokára csapja a tenyerét – Te rakoncátlan! – rázza az öklét játékosan és ezzel a lendülettel visszaálunk a munkába.

A munka végeztével fáradtan megyünk haza, de legalább újabb élményekkel gazdagodva. Kiderült, hogy nem szép dolog a másik nadrágjába önteni a szűrős terményt... és kiderült, hogy az asszonyok nem szeretik, mikor a férfiak várnak vízzel a kocsival alatt...

Jó volt újra hallani, ahogy mindenki nevet. Jó volt újra nevetni. Szerintem most Ő is ezt teszi. Ők is ezt teszik.

-Ez nem álom! – ragadja meg a kezem az öcsém a hazafelé vezető úton, majd zsebébe kotorászva egy marék tritikálát dob felém. Hirtelen egy ismerős érzés kap el. Olyan ez, mint régen, mikor a bátyámmal jöttünk hazafele, de mégis más. Másképp gyönyörű. Ketten maradtunk. Már csak egymásra számíthatunk. Mindkettőnk megértette, hogy a köteléket, ami köztünk van, sosem szabad szakadni hagyni. Ez olyan gyönyörű. Mikor neki fáj én itt vagyok, mikor nekem fáj ő itt van. Mi itt vagyunk. Itt maradtunk.

2 évvel később

Anyám szeméből egyre múlt a fájdalom, de mintha rabja lenne. Van az, ami el nem ereszt, csak enged a szorításon. Olyan, mintha még mindig reménykedne, hogy a bátyám egyszer csak felbukkan és csak menekül a tény elől, hogy ez nem következhet be. Menekül csak neki nincs erre útja. Menekül, mint az apánk. A bátyám halála óta alig látni. Mindig hetel. Sosincs itthon. Mintha fojtogatná a ház. A legutóbbi aratásra el sem jött. Vajon meddig tart ez az állapot? Kezdem rosszul érezni magam, amiért én már nem szenvedek miatta ilyen látványosan. Az öcsémnek is könnyebb már. De nagyon fáj. Nagyon fáj ott mélyen legbelül.

Egyik nap kopogtatok Károly bácsi ajtaján.

- Gyere velem! - mondom neki és egyik kezembe egy ajándéktasakot tartok.

- Nincs szülinapom!

- Neked nincs!

- Neked sincs! - reflektál és én helyesellek, mikor hirtelen egy szikra csillan meg a szemében.

Velem jön és kiállunk a mezőre.

Kiveszem az ajándéktasakból a bort. "Sok szeretettel Marika nénitől és Károly bácsitól!" Lóg le a borról a cédula. Károly bácsi még a bátyám tizenhétedik születésnapja után adta át, de ekkor még nem bonthattam fel. Így most együtt ünnepeljük a huszadik születésnapját. Mikor már én is megkóstolhatom. Károly bácsi kinyitja az üveget és én előveszem a két poharat. Szerencsére egyik sem tört el.

- Most már együtt ihatunk az Üdvükre. - mondom.

Károly bácsi csak nevet. Én is nevetek. Vajon ők is nevetnek? Igen! Mindenki nevet.

VÉGTELEN VERSEK**Gulyás Laura: Valahol Cousins Beach felé**

Fáradt a testem, árnyékba dől,
gondolatok közt lassan kihűl.
Elfelejtene, suttogva, halkán,
mintha nem is lettem volna a falban.

Mosolyok mögött semmi se vár,
csak üres csend és egy másik nyár.
Azt mondják: erős vagy, majd elmúlik,
de nem hallják, hogy a lelkem repedezik.

Néha leülök, s csak nézem a semmit,
színek nélkül is tudom, mit jelent itt.
A feladás ott áll az ajtó előtt,
és néha beengedem — ha csak egy percre is őt.

De van egy képem, amit őrzök rég:
egy nyári part, Cousins Beach felé.
Ott minden lány nevet, fut a homokban,
és én csak állok — valahol otthon abban.

Nem tudom, mikor jutok el oda,
de ez a kép tart, ha jön új vihar.
Nem ígérhetem, hogy nem roskadok meg,
de még élek — s egyszer eljutok veletek.

Pintér Amádé: Megy a busz

Megy a busz messze-messze,
talán bizony Budapestre.
Megy a kamion mögötte
s a buszt egy kicsit meglökte.
A busz fölsikít,
arra szállt egy heli.
Ledobja a köteleit
és fölköti
a kamiont,
mert az ellökte a pavilont.
Alatta levegő gyűlik föl,
ekkor a busz beérkezett Budapestre
és találkozott egy Kecse-fecskével.

Jakab Boglárka: Más világ

Volt egyszer egy iskola,
két évet jártam be oda.

Iskolából lett másik,
semmi sem hiányzik.

Valahova eltűnt még hat év...
Véget ért egy újabb tanév.

Mégis, ez a vég most más.
Felbomlik az egész osztály.

Ezt amúgy cseppet sem bánom,
soha nem kellett közējük járnom.

De ahogy otthagytam az egészet,
sok meg nem történt kép felrémlt.

Hogy milyen lett volna ha...
Teljesen más lenne a ma.

Szentlászló, 2025. júni. 27. évváró

Molnár Vivien: Álomból ébredtem

Álmodtam egy világot, amiben benne voltál.
Mire felkeltem, elloholtál.
Magadhoz öleltél, ékes szavakat mondtál.
Most már csend van, amit elrontottál.

Álmodtam egy világot, ahol örökké éltünk,
Ahol örökké szólt, amit ígértünk.
A valóság mindent elvett tőlünk.
Egyszer csak úgy érezzük: felnőtünk.

Álmodtam egy világot, ahol mindenki boldog volt.
Az öröme soha el nem múlt.
De az igazság más.
A fájdalom olykor lelkünkig ás.

Álmodtam egy világot, ahol mindenki gazdagnak
született.
Gyerek és felnőtt egyaránt nevetett.
Felkeltem, és az arcok már nem úgy ragyogtak.
Valójában gyerekek sem daloltak.

Gulyás Panna: A lopott kódex

Ebben a történetben semmi sem igaz,
S eme versikédbe mindent beleírhatsz.
- Mondogattam magamnak halkán, miközben
Fejtetőre állt a világ nagy hirtelen.

El is kezdtem írni a történetemet,
Mivel egy remek ötlet a fejembe ment.
Volt egyszer egy nagy birodalom valahol,
Messzebb, mint hol a kurtafarkú malac túr.

Eme helyen kék volt a fű és zöld az ég,
Éjszaka a Nap süttött, nappal volt holdfény.
Egyik nap a halovány holdvilágnál a
Városba jött egy törpe, kódex volt nála.

Visszavinni akarta azt a könyvtárba,
Mivel még rég ellopta az unokája.
Igaz, hogy még egy gyereke se született,
És ő maga is egyre fiatalabb lett.

Hamar el is jutott a boszíkönyvtárba,
A boszíknak fel se tűnt a könyv hiánya.
Hanem amikor épp visszatette volna,
Megjelent a polcok között egy boszorka.

A törpe a látványtól nagyon megijedt,
Megrémisztette az a gonosz tekintet,
S meg is fordult, hogy elszaladjon innen,
De ekkor nagy villanást látott hirtelen.

A vén banya azt hitte, épp lopni akart,
Béka-átkot szórt rá, s az életfogytig tart.
Szegény pára eleve elég kicsi volt,
S most már mini békaként süttött rá a Hold.

Ám szerencséje volt a törpebékának,
Mert közeledett az újraszületésnap.
Hiszen említettem: születése óta
Egyre-egyre csak kevesebb lett a kora.

Így hát hamarosan újra megszületett,
És törpe-vándorként élte az életet.
A kódex meg azóta a könyvtár éke,
Itt is van a versem vége, fuss el véle.

Miglódi Noel: Francia kaland

A törpe Franciaország a következő állomás,
Indulás előtt reggelizünk, finom a tükörtojás.
Autóval fogunk menni tovább,
Hajnalban indulunk, bizony korán!

Autóval sokkal gyorsabban lehet menni,
És az úton sültkolbászt fogunk enni.
Csomagoltunk az útra finom teát,
Mindenünk megvan tehát!

Már délutánra oda is értünk,
Egy szép hotelbe betértünk,
Nagyon álmosak voltunk már az este,
Mindenki az ágyát kereste.

Másnap megnéztünk mindenféle épületet, helyet,
Szép vízesést, folyót, tavat, hegyet,
És reggelire, a kolbász helyett,
Mindenki croissant-t evett.

Saláta és steak lett az ebéd,
A hasunkba minden befér.
A desszert pedig sajt és dió,
Szerencsére itt nem divat a dejtó!

Délután meglátogattuk az Eiffel-tornyot,
Sok látnivalót találtunk még ott,
Megnéztük a Mars-mezőt, Diadalívet,
Hűsítőért egy fagyizóba mentünk, finom ízek!

És az esti séta is nagyon jó volt,
Mikor megláttuk a Notre-Dame-ot, nem találtunk
szót,
Visszafelé jövet, megnéztünk pár szép helyet,
Vacsora idő! Mindenki mosson kezet!

Vacsorára eszünk finom karfiolkrém levest,
Amibe a kanalunk is vígan ugrik fejest.
Franciaországban az idő nagyon gyorsan szalad,
Pompás volt ez a francia kaland!

MEGÉLHETŐ MESÉK

Pintér Amádé: A medve kalandja

Egyszer egy nagy medve élt egy barlangban, aminek tágas bejárata szép, díszes járataiba vezetett, ahol egy mély lyuk tátongott. A lyukban, senki sem tudta, mi volt, amíg nem egyszer az óriási medve be nem költözött a barlangba. Éldegélt ott, amikor is megpillantotta a hatalmas gödröt. Nem volt se fa, se létra, amin lemászhatott volna, ezért gondolkodott, gondolkodott, míg eszébe jutott valami:

– Mi lenne, ha leugornék? – így hórukk!

Pörgött, pörgött, pörgött, pörgött és pörgött, de még mindig nem ért le a lyukba.

– Milyen mély ez az üreg! – gondolkodott, amikor megpillantotta a létrát, ami levezett oda.

Kinyújtotta a mancsát, megragadta a fokokat. Ámde kiderült, hogy csak egy kicsi szakaszon van ott létra. Ezért még egyszer elrugaszkozta magát. Már reggeltől estéig zuhant, de még nem ért a végére.

– Már látszik a vége! – örült meg.

Ekkor hirtelen valamire lepottyant. Nem ütötte be magát, mert puha mohára esett, így felállt. Látott öt ajtót minden irányban, mögötte, előtte, jobbra, balra és még egyet lefelé. Az összes ajtó mohából készült, összevarrták őket.

Belépett a jobbra levőbe. A kilincse fakéregből volt. Egy nagy arannyal festett, mohából készült szék állt ott, amire ráült a nagy medve. Nem törött el alatta, erős volt. Kíváncsi volt, miért bírja el. Egy karmát beledugta a mohaszövet réseibe és rájött, húszezresekkel van kitömve, azok merevítik.

– Ha kell nekem pénz, akkor majd újra leutazok ide – ezzel átment a baloldali szobába.

Ott aranykupákkal díszítették az utat és maga az út is kupákból készült és azon kellett járni. Elment az út végére, hogy hova vezet ez a sok dicsőség. De az út egyszer csak elfogyott.

A medve visszafordult és átment a szembenlévő ajtón. Ott ezernyi nagy csontváz volt. Dinoszauruszok, farkas, medve, ember, mindenféle. Hirtelen ez a járat is összezáródott.

– Mi lehet ez? – gondolkodott. – Biztosan egy olyan gyűjtemény, amit azért raktak ide, hogy senki ne tudja ellopni. Na, de ki gyűjt csontokat? A farkasok lettek volna? De nem, mert farkas csontváz is van itt. Kuttyák? Nem, nem, nem, olyan csont is van – nem töprengett ezen többet, inkább átmént a negyedik terembe.

Ott meg mindenféle állat rohangált és játszadozott boldogan, pedig csak egy barlangjárat volt. A medve nem akarta megzavarni őket. Mosolyogva nézte őket, aztán ment a lefelé lévő járathoz. Kinyitotta. Egy hatalmas lyuk volt ott.

Belenézett és beleugrott. Sötétséget látott. Zuhant le, le és le, de csak másnap reggelén érkezett le egy óriási terembe. Hirtelen nagy majmok egy kicsi kerítést csináltak köré és fölé, hogy ne tudjon kimászni.

– Segítséééééé!!! – visszhangzott a barlang a kiáltásától, amikor meglátott egy újabb lefelé nyíló ajtót. Berúgta és újra suhant lefelé, de ketrece nem fért át, azért az ottmaradt.

Az esés beletorkollott egy még nagyobb terembe. Onnan csak lefelé volt ajtó, abba is beleugrott. Egy

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja
hatalmas tűzbe esett. Egyből kiugrott. Úgy ugrott ki,
hogy egy akkorát ugrott, hogy beverte a plafonba a
fejét, ami gumiból volt, ezért visszapattant, de nem a
tűzbe. Ahova esett, ott egy hatalmas terem volt, ami
tele volt tűzzel. Ő pont oda esett, ahol épp elfért a
tüzek között. Volt piros, narancssárga, sárga tűz.

A medve megijedt. Nagyon. Röhögő gorillák
vették körül a tüzek között. Erre a medve nagyon
dühös lett, hogy miért gúnyolódnak azon, hogy ő
bajban van. A tüzel között elkezdett sétálni, miközben
néhány szőrszála lángra kapott. Ezeket kitepte és

1. évfolyam, 3. szám
rárakta a gorillákra, de sajnos nem égtek el, mert nem
volt elég nagy a lángja.

Rendíthetetlenül sétált tovább és egy
medvecsapdába ütközött, ami abban különbözött a
farkascsapdától, hogy nagyobb volt. Azt beledobta
gyorsan a tűzbe.

Ahogy ez az akadály elhárult, a tüzek között kiért
annak a helynek a hátuljába, ahol a kedves állatok
szaladgáltak. A medve beállt közéjük. Itt a vége, fussál
véle!

VÉGTELEN VERSEK

Molnár Vivien: Minden, amit akarok: szabadság

Csak élni az életet, amilyen boldogan lehet,
felfedezni ezernyi helyet, hol még soha nem jártam.

Beálltam én is a gyártósor végére,
ahol nincs se szünet, se pihenés csak fáradtság és fizetés jár cserébe.

Szabadságot akarok.
Aludni ébresztő nélkül,
egy napot, amikor csak nevetek mert úgysem ez számít végül.

„Fiatalság, bolondság” – mondja a rokonság,
de ma már szórakozni is bűn, sőt mohóság.

Szabadság, sóvárgom utánad, mint árva egy anyára, szeretnék sok kalandot a nyárra

Mindenkire ráférne egy kis lazaság
Minden, amit akarok: szabadság.

NORMÁTLAN(?) NOVELLÁK**Pintér Illangó: Vak szerelem**

Az erdő csodálatos harmóniában terült el már színesedve. Az egész rengeteg vöröses sárgássággal hívogatott minden szerelmes szívet és békére vágó lelket. Minden lépéstől megroppant az avar, késői madarak cserrentek fel, zizegett a szellő, szállingóztak a levelek. Egy-egy tisztáson az utolsó virág hullajtotta le szirmát, hogy tavasszal újat növeszthessen. Egy gazdasági út kígyóként tekergett az erdőben. Boldog gyerekek gyűjtötték a tarka kincseket, idős nénik élvezték a természetet és romantikára vágó fiatalok ismerkedtek. De nem csak ők vágytak párra, az állatokban is pezsgett a szerelem.

Bár a madarak magányosan repkedtek ilyenkor, a szarvasok egész éjjel bögték. Hangjuk méltóságteljes mélységgel zengte át a síkságot semmivel sem akadályozva a zaj terjedését. Még a közeli városban is lehetett hallani a kiáltásukat.

Az egyik tisztáson egy kecses szarvaslány legelte a füvet. Pirkadt. A nap első, melegvörös sugarai táncot jártak a sárguló leveleken és a harmatcseppes fűvön. A szarvas látszólag élvezte az őszt. Komótosan ropogott foga alatt a fű. Hallotta a fel-felzendülő bögéseket, de nem zavartatta magát.

Hirtelen valami reccsent a bozótban. Felkapta a fejét. Rémulten fülelt. Szórén csillogott a hajnali fény első csóvája. Csaknem egy vadász? De csak egy másik szarvas volt a bokorban. Már ki is ugrott a szarvasbika és megállt a rét szélén. Hatalmas agancsa tündökölt. Az ő testén is táncolt a napsugár. Teste izmos volt és szikár. Tiszteletet parancsoló. Arca szigorú, kihívó. „Meg kell hagyni, szép példány” –

Normátlan(?) novellák

gondolta a nöstény szarvas, mégsem tetszett neki különösebben, ezért közömbösen ismét legelésbe kezdett. A másik fűjtatott egyet, idegesítette ez a jelenség. Épp felé akart eredni, amikor a túlsó oldalról is reccsent valami.

Mindketten arra néztek. Izmaik megfeszültek. Orrlyukaik kitágultak és... és előrontott egy másik szarvasbika.

Szintén jó megjelenésű volt. Nagyon hasonlított a másikhoz. A lány megvetően dobbantott egyet a patájával, – ezek a férfiak! – és evett tovább. Nem úgy a bikák! Ők kigúvadt szemekkel bámulták egymást, patáikkal kaparták a földet. Csak úgy porzott! Feszítették izmaikat, mutogatták agancsukat, de egyikük sem hátrált meg a fenyegetésre.

Most egymásnak rohantak. Csattantak a fejdíszek, hámlott a bevonatuk. Az agancsuk kölcsönösen sok-sok sebet ejtett, némelyből még vér is folyt, de nem adták fel, égette őket a szerelem. Terveket eszeltek, erejüket gerjesztették, de nem bírtak egymással. Egyenlőnek bizonyultak.

Eközben a lány szarvas továbbbeszegetett, majd ismét zajt hallott. Nem ijedt meg. Most nem rezzent össze. Megállt és várt. A szíve dobogott csak hevesebben.

Kilépett a bokorból egy fiatal, szilaj szarvas. Nem olyan hatalmas, mint a másikkak, de szép agancskoronája csillogott a kora reggeli fényekben. Barnás szőre mindenkit csábított. Összedugták az orrukat a lánnyal és elégedetten horkantottak egyet. Szemük és szívük összefonódott. Egymás oldalán eltűntek az erdő csodás rengetegében.

harcoltak és vívtak, talán még ma is ott viaskodnak
fel sem pillantva az üres tisztásra...

VÉGTELEN VERSEK

Gulyás Panna: A ház (Ellentétek)

Ismerős és ismeretlen,
Csak áll ott és meg se rezzen.
Karcú tuják fala mögött,
Felhő suhan a ház fölött.
Karcú tuják, karcú tuják,
Ellentétből áll a világ.
Piros-fehér, kedves-rideg,
Barát-gonosz, forró-hideg.
Zöldell a gyep, felhő suhan,
Dél és észak, egy se rohan.
Figyelem a csendes képet,
Báránfelhő szinte béget.
Nem tudom, hogy mi hiányzik,
A vérvörös pipacs ázik.
Itt természet, ott a város,
Beborul, s újra világos.
Eső cseppen, tuja rezzen,
Nem láthat meg senki engem.
Csak a ház száz ablaka néz,
Nem minden kéz segítőkész.

Miglódi Noel: Olaszországi álmom

Olaszország a következő úticél,
S rohanunk oda, mint a szél,
Elindulunk nagyon korán,
Gyertek a kocsiba, szaporán!

Mivel fogunk menni? Autóval megint!
A leggyorsabb útvonalon mentünk, legalábbis a GPS
szerint...
Bárcsak így lett volna a gyakorlatban is,
Túl sok volt a kátyú, nagy kavics.

Meglepődésünkre oda is értünk délre,
Kifáradtunk, mindenki kíváncsi volt már az ebédre,
Fenséges pizza lett, hú, de ízlik,
És desszert is lesz, mindenki abban bízik.

Az epres fagyit mindenki szereti,
Bár a csokisat se veti meg senki,
És a tiramisu-t is egytől-egyig kedveljük,
A Panna Kotta meg a közös kedvencünk.

A vacsora meg ízletes ravióli,
Bár a canellóni-t se hagynám ki!
Könnyen elaludtunk este a puha ágyban,
Még álmomban is Olaszországban jártam!

Másnap felfedezésre indultunk el,
Csak egy térkép, és egy iránytű kell,
Pisztáciás croissant a finom reggeli,
Kakaót iszunk mellé, a hasunk immár teli!

Hát induljunk, kalandra fel!
És mindenki, mint a villám, elszelel.
Lombardia-ban van a Comói-tó,
És igazi mestermű a Milánói dóm!

Megnéztük a Pisai tornyot, hú, de ferde!
„Hogy számolták el ennyire?” Néztük ledermedve.
A Firenzei dóm Toscana legszebb dómja,
Onnan csak három óra, irány Róma!

Rómában megnéztük a Trevi-kutat,
Minden turista szép helyek után kutat,
És a Pantheon templom is nagyon szép,
Most a Colosseum-nál vagyunk épp.

Úgy megtetszett ez az Olaszországi hetünk,
Hogy még a távozás időpontját is egy héttel áttettük,
Következő, ahova menni fogunk, Németország!
Sok helyre fogunk még utazni, nagy ez a világ!

Jakab Boglárka: Káprázat

Nagyon szuper a virág élete,
kap vizet minden nappal s éjjelen.
A napfény őrzi éberem.
Ő meg csak virul szüntelen.

Aztán gazdái otthagyják.
Senki nem locsolja már.
Redőnyt leeresztve hagyták,
a nap nem süti többet talán.

Nem tud mit tenni, csak vár,
hátha valaki rátalál.
Mihez kezdjem magával, ha már
senkinek sem tudja elmondani baját.

Egy nap fordul a kulcs a zárban.
A virág már nagyon fáradt.
Gazdája belép, meglátja,
s a virág felderül, hátha...

És igen, már csak erre várt.
Hogy gazdája adjon vizet, kaját.
Húzza fel a redőnyt, a nap hadd süsse már.
Vakító fény, csillogás, ragyogás!

Pintér Illangó: Egy rab és egy szabad gondolat

Szabadság, óh, te, szabadság!
Rabul ejt ez a gondolat.
Állva rohan a havas táj.
Mögöttem van már a holnap.
Felfelé zuhanva ugrok,
s nyakamon szorulnak hurkok.

Szabadság, hol a szabadság?
Szabadság... szabadság-alak!
A szívembe zárva, alá...
Belül nősz, lelkem szétszakad,
S a kárpit... Ő, kettéhasad.

Molnár Vivien: Tisztaság

Fehér a fal, felhőtlen a kék ég vagy illatos ruhába járkál a nép, tisztaság ezt jelentené?
A lélegzetem oly könnyű hogy a lelkembe fut a vér a fuldokló is ebből-ebből tiszta levegőből kér.
A szobák szépen díszben állnak a hajléktalanok az utcán már nem somfordálnak mert tisztaság van.
Tiszta minden mint a lélek melyet nem nyom fájó titok, bűn, szégyen.

Gulyás Laura: A tizennyolcadik nyár

Nem így képzeltem, nem ezt akartam,
de mégis ebben a csendben maradtam.
A világ zúgott, s én nem feleltem,
csak néztem a napot, hogyan megy le bennem.

Az álmok fáradt árnyékká süllyedtek,
a percek súlya alatt meggörnyedtek.
S mindenki azt mondja: „Majd jobb lesz tán”,
de én csak számolom, hány nyár ment rám.

A tizennyolcat el kellett volna rejtenem,
nem így, nem most kellett volna elvesztenem.
Egy szó, egy tekintet, amit nem lehet visszavenni —
s azóta tanulom, hogyan kell nem szeretni.

Tönkretettem – vagy csak engedtem, hogy így
legyen?
Talán nem én voltam, csak bűnöm a csöndes igen.
Nem kiáltottam, mikor fájt minden szavad,
mert azt hittem, ez is csak nyári zavar.

De nincs több homokvár, se szélcsendes part,
csak kérdések: miért volt benned ennyi harag?
És én? Hogy lehet, hogy még most is remélek,
hogy egy másik nyár majd eljön, s bennem békél
meg?

Szabadság, óh, óh, szabadság!
Te kívülről szorongatsz;
cipóm helyett aranyláb.
Te belülről otthont raksz;
s keményen feloldasz.

Mert rabul ejtett
a szabadság,
a Király,
maga a Messiás!

MEGÉLHETŐ MESÉK

Pintér Jávor: Kés vagy fűrész? Igaz dolog alapján

Egyszer volt, hol nem volt egy kés, akivel nagy kaland esett meg. Senki se tudta, hol élt, csak az, akinél lakott. Kenyérvágó volt az éle. Mindennap sok-sok sütit, kenyeret, cipót vágott. Szerette munkáját. Amikor vágott, evett is a dologból. Nem volt válogatós. Bármit megevett. Egyszer koromba került. Azt is jóízűen megette.

Egy nap szokásosan a sütőben tartózkodott, mert ott volt a lakhelye. Egy sütibe döfték bele, a süteményt kivették, de őt beejtették a sütőrácsok közé és otthagyták. A sütit kivették őt meg nem. Már ez gyanús volt neki. Betettek egy kenyérmasszát. Ekkor már végkép nem értette a helyzetet. Becsukták a sütőajtót és beindították a sütőt.

– Jaj, jaj, mi lesz velem! Segítség! Segííítség!!!! – de nem hallotta meg senki.

Kiabált szegény kés, aztán elvesztette eszméletét.

Arra ébredt, hogy massa lett a műanyag fogójából és azt egy ember kapargatja éppen ki a sütőből.

Egy felnőtt asszony hangja hallatszódott.

– A legjobb kenyérvágó kés! Miért nem figyeltél oda?! Milyen büdös is van most miattad! – kiáltotta felháborodottan.

– Nem vettem észre! – védekezett, aki a kenyérvágót vette ki a sütőből.

Aztán egy kisfiú hangot lehetett hallani:

– Ne veszekedjete! Lesz belőle fűrész. A két végét kilyukasszuk, teszünk oda fogantyút és annyi!

Ezzel egy ronggyal kikapta a késpengét a sütőből. Kivitte a kamraasztalra és nekiállt fűrni. Egy vasrudat tett mind a kettő lyukba.

– Apa, gyere, hegeszd össze, hogy még stabilabb legyen! – kiáltotta.

Apukája már jött is. A hegesztő szikrázott. A kés nem érezte jól magát. Tiltakozni akart, de nem ment neki, mert be volt fogva a satuba.

Amint kész lett, a kisfiú kipróbálta. Nagyon jól működött. Csak úgy vitte a fát. Potyogott a forgács.

A kenyérvágó késből így lett fűrész. Itt a vége, fuss el véle.

VÉGTELEN VERSEK

Gulyás Laura: A nyár könyve

Újra jön a nyár, s velem hozza a vágyat,
többet tenni, mint tegnap, s nem félni a világot.
Vidám akarok lenni, mint a nap aranyló fénye,
mert minden nap új oldal, amit ír a tenyerem.

Az élet egy könyv, minden hónap új fejezet,
minden év egy sorozat, hol én vagyok a főszereplő.
Megmutatom, hogy nem mindig az vagy, mit látsz,
s a legsérültebb lelkek a legbátrabb harcosok tán.

A nyár melege átölel, új erőt hint a szívbe,
még ha fáj is néha, az út, amit járok, az enyém.
Nem engedem, hogy az árnyak elvegyék a fényt,
mert a legnagyobb bátorság bennem él és nő, mint a rét.

Így lépek tovább, nem hagyom, hogy a múlt legyen úr,
hisz a nyár megmutatja: mindig van új, tiszta tükör.

NORMÁTLAN(?) NOVELLÁK**Jakab Boglárka: Az életteli, mégis elhagyatott kastély**

A romos várba mindenkinek van bejárása. Sőt, kötelező mindenkinek ott töltenie az életét. Óriási a kastély, rengeteg benne az ember, mégis egy rom az egész. Sötét, sűrű levegő tölti be a szürke falú termeket és folyósókat.

Az összes terem fala tele van vásznakkal. Sok van, még sincs egy darab sem, ami üres lenne.

Az emberek teremről-teremre járnak és belebefestenek a képekbe. Egyesek szép, élethű dolgokat, mások olyan gyönyörűségeket, amik már nem tűnnek reálisnak. Megint mások ronda, sötét krikszkrakszokkal firkálnak s rondítanak el egy-egy szebb festményt.

Kora reggeltől késő estig járkálnak fel-alá a termekben és festenek, azokat a rövidebb-hosszabb időket kivéve, mikor egy-egy folyósón haladnak végig.

Mindenkinek van egy saját festménye, amelyik vászonra a legtöbbet fest. De ez nem mindig így van. Egyesek többet festenek mások vásznára, mint a magukéra. Ez mindenkinek a saját döntése. Olyanok is vannak, akik csak a sajátjukat díszítik és el sem mozdulnak a festményük mellől. De ők nagyon ritkák.

Senkinek sincs teljesen egyedi színű festéke, temérdek egyforma árnyalat létezik. Így azt sem lehetne megállapítani, ki melyik részét festette egy-egy vászonnak. De ezzel senki nem is foglalkozik. Egy-egy kép nagyon hasonlít egymásra, valószínűleg

ugyanazok az emberek vesznek részt az alakítgatásukban, de előfordulhat hogy nem.

Bizonyos képek rondák, tele sötét, felismerhetetlen, kesze-kusza formákkal, vannak akik egyszerűen félnek ebbe belefesteni, pedig javíthatnának az összképen némi élénkebb árnyalattal. Vannak átlagosabbnak mondható képek, amikbe bárki szívesen befest, és képtelenség ezzel elrontani. És előfordulnak igazi műreemek, már-már tökéletes festmények, amikbe a legtökéletesebb színekombinációk kerültek, tökéletes összhangban. Ilyen képekből nincs olyan rengeteg, de ha valahol található, igazi élmény a látványa. Ezek a képek feldobják az egész szürke terem hangulatát. Vagyis képesek lennének rá.

A vár romos. A falak repedeznek. Bizonyos időközönként földrengések rázzák a komor épületet. Ennek hatására a gyengébben rögzített képek leeshetnek a falról. Ez nem feltétlenül jelenti a festmény végét. Ha a tulajdonosa úgy gondolja, képes felemelni és visszatenni oda ahol volt, akkor minden mehet tovább. Általában mindenki ezt teszi.

Mert így logikus.

Mert így egyszerű.

Mert így tűnik jónak.

A kastély egyik komor termében volt egy figyelemfelkeltő kép. Gyönyörű. Elképesztően tökéletesek a színekombinációk. Csodálatosan tökéletes az összhang. Körülötte több nagyon hasonlóan tökéletes kép van. Ennyi már-már tökéletes kép az egész termet felvidítja. Mindenki szívesen fordul meg ebben a teremben, és ha a tökéletes képek egyikébe nem is mer belefesteni,

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja
valahol a közelükbe biztos talál egyet, amit
kiegészíthet a saját árnyalatával.

Egyik nap érkezik egy óriási földrengés. A
tökéletes képcsoport szinte összes darabja leesik a
falról. Annyit törődtek a tulajdonosai a szépítésükkel,
hogy nem gondoltak a rögzítésre. Úgy gondolták,
akarnak alkotni valami jót. Azzal nem számoltak
hogy leeshet. De nem volt olyan nagy probléma,
megfogták a képeket és visszatették a falra. Ezután
lehet, figyeltek a rögzítésre, lehet nem. Ez teljes
mértékben a magánügyük, csak maguknak fontos.
Legalábbis mindenki így gondolta.

Nem sokkal később újabb földrengés rázza a
kastélyt. Pár festmény újra lepotyog. Ez teljesen

1. évfolyam, 3. szám
random és a véletlen műve. Nem tudni előre kié esik
le.

A padlón landol a tökéletes kép. A legszebb, ami a
többi között volt.

Lezuhan és darabokra törik.

Nem szabadott volna.

Nem kellett volna.

De senki nem tudta megakadályozni.

És kiderült, mindenki tévedett. Mindenki, aki
valaha részt vett a kép készítésében, érezte, hogy egy
darabját vesztí el, mikor látja az összetört kép
darabjait. Akkor vajon mi lehet azzal, aki a kép
tulajdonosa?

Bármilyen tökéletes is egy kép, képes összetörni.

VÉGTELEN VERSEK

Gulyás Panna: Eső

Tavasszal esik, csepereg,
Ázik a rét, s a berek.
A virágok hajladoznak,
napsugárra várakoznak.

Nyáron zápor, zivatar,
minden vizet felkavar.
Fűzfák zöldes lombjait
Tépi a szél holnapig.

Ősszel csurog, csepereg,
háztetőkről leperreg.
Esőkabát, gumicsizma,
A szabadban futkározva.

Télen eső, latyakban,
Mínuszban hó, nagy fagyban.
Szánkó, síléc, hóember,
Jaj de szép a december!

Jakab Boglárka: Festés

Festek.
A csúnya narancssárga lécek
lehet nem zavartak téged.
De én akárhányszor ránéztem,
tudtam nem lesz így jó életem.

Festek.
El akarom tüntetni az összeset,
hogy ne is lássam soha többet.
Inkább akartam tiszta fehéret,
szereztem hát némi festéket.

Festek.
Szépen alakulgat a szoba.
Az egész pont olyan,
amilyet szerettem volna.
Nemsokára költözök is oda.

Festek.
Lassan haladok, de nagyon megéri.
Egyszer kész lesz, mindenki érti.
A fehér szobában én is,
vidáman tudok majd élni.

Szentlászló, 2025. júni. 24.

KIFEJLETT KRITIKÁK**IRODALOMKRITIKA****Pintér Illangó****Versek elemzésének kritikája, illetve félreértelmezett versek egyértelműsítő lapja***(Az elemzés elemzését elemezni tilos!)***3. Karinthy és Kosztolányi**

Ez nem egy egyszerű kritika, inkább történet, de azért elmesélem, ahogy megjelent előttem. Karinthy és Kosztolányi régi jó barátok. Karinthy levelet kapott Dezsőtől. A boríték nem rejtett mást, mint egy rövid verset. Karinthy nem egészen értette, minek küldte el ezt neki? Egy városban éltek. Nem is állt szokásukban levelezni. Ez a pár sor ráadásul egyszerű, nem is a legjobb sem irodalmilag, sem tartalmilag... Elolvasta vagy háromszor. Négyszer. Nem fogta föl, mire jó ez a levél.

– Mit babrálsz, kedvesem? – libbent oda mellé felesége.

Föle hajolt, Frigyes hallotta a lélegzését, majd hatalmas kacagását.

– Mi van? – kérdezte bosszúsan.

– Találd meg – felelte fölényesen mosolyogva.

Karinthy lázasan kereste a megoldást, végül félretette a verset. Eltelt egy-két hét és az egyik nap aztán csengettek. Kosztolányi állt az ajtóban és próbálta leplezni a mosolyát.

– Nos? – kérdezte türelmetlenül.

– Mi van? – Frigyes rendkívül ideges lett, de barátja arcát elnézve röhögni kezdett, mire Dezső is rákezdett.

– Tetszett? – kérdezte torz arccal Kosztolányi.

– Mi?

– Jaj, már! Nyald ki a seggem, Karinthy! – azzal hátat fordított. Karinthy olyan képet vágott, mint aki savanyú citromba harapott. A másik visszafordult.

– Fentről le – mutatta a ujjával. Frigyesnek valami derengeni kezdett, messzi fénycsóva hatolt a sötét ködbe. Kihúzott a zsebéből egy gyűrött papírt.

– Nyár, nyár, nyár... – olvasta. – Teee! – süvöltötte és úgy kacagott a két férfi, hogy az egész utca feléjük nézett.

– Figyelj! – komolyodott meg Kosztolányi. – A feleségem nehogy megtudja...

VERSELEMZÉS**Kerekes Aliz****Mély földutak nyomában**

(Csoóri Sándor: Zöld utak és mély földutak verselemzés)

„Öntörvényű élet az övé. Önpusztítóan is öntörvényű. Költő? Szociográfus? Publicista? Esszéíró? Prózairó? Filmíró? Politikus? Szerkesztő? Közügyekben loholó önkéntes? Mindegyik együtt. Széleskörűen, sokszor sokkal több is, mint ezek összege.”¹

Csoóri Sándor egy külön irodalmi és közéleti személyiség volt a 20. századi magyar szocialista-kommunista korszakban, mondhatni egy fehér holló a feketék között. Zámolyon született 1930-ban, elemi iskoláit szülőfalujában végezte el. 1942-ben Pápara került a népi írók által kezdeményezett Országos Falusi Tehetségkutató Intézet által, az ottani középiskolában érettségizett le. 1951 és 1952 között az ELTE Orosz Intézetében tanult orosz-történelem-

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja marxizmus és műfordítás szakon. Az ellenzéki politika részese volt: az 1980-as évektől a szellemi és politikai ellenzék egyik vezetőjévé vált, a monori és a lakiteleki tanácskozás előkészítőjeként híresült el. Hosszas betegség után, több díj várományosaként hunyt el 2016-ban.

Azon költők egyike, akiknek a költészetének való megértéshez különös mélységű műértés kell. Csoóri költészetét Görömbei András magyar irodalomtörténész tökéletesen összefoglalta Csoóri Sándor című monográfiájában: „költőként az a legnagyobb irodalomtörténeti érdeme, hogy összetéveszthetetlenül egyéni színnel vitte tovább költészetünknek azt a fő vonulatát, melyet elődei és kortársai Balassi Bálinttól Nagy Lászlóig megteremtettek.” (...) gazdag képvilágú, érzékletes közvetlenséget és szürrealisztikus asszociációkat együtt mozgató, a természetet és a kozmoszt az emberi ügyek részévé és jelképévé avató, ritmusában nyugtalanságot és belső nyugalmat egyszerre sugalló.”²

Sokszor nyúlt a népköltészet, a magyarságtudat és a magyar történelem (különösképpen az 1956-os forradalom) eszközeihez, témáihoz, s felhasználta azokat. A rendszerellenesek csoportját erősítette, költészete már a rendszerváltást megelőző évtizedekben erről szólt: kritizálni a rendszer társadalomra (különösen a vidékre és a személyiségre) gyakorolt negatív hatásait. Költeményei közt akad egy vers, ami igencsak figyelemreméltó, bár ritkán emlegetik: ez pedig a Zöld utak és mély földutak.

A költemény az 1962-ben publikált Menekülés a magányból című kötetben jelent meg. Csoóriról köztudott volt, hogy nem volt híve a rendszernek (amit a közéleti szereplése is tükröz), ezt a hatalom is Kifejlett kritikák

1. évfolyam, 3. szám észrevette. A szocializmusban „a hatalom az 1956 utáni megtorlás megszüntetéséért, az ország anyagi helyzetének javításáért mintegy ellenszolgáltatásul elvárta a szellemi élettől, az irodalomtól, hogy ne vessen föl a politikai hatalom legimitását érintő kérdéseket.”³ Csoóri ennek ellenére emberi és írói kötelességének tekintette a magyar nemzeti tudatot, a történelem és a jelen helyzetfelismerésének megtisztítását a torzításoktól, amiket a hatalom alkalmazott azokban az évtizedekben. Ez a vers a Kádár-rendszer „jellegzetességeit” jeleníti meg, magáról a rendszer működéséről szól. Ezeket a mozzanatok Csoóri természeti elemek formájában adagolja az Olvasónak, aki némi történelmi háttértudás segítségével rájöhet annak tartalmára és mondanivalójára. Különösen szembeötlő a természet és a vidék erőteljes megjelenítése, amely nem is csoda, hiszen a népköltészet ugyanúgy hozzátartozott az írói-költői imázsához, mint az esszéinek abszurditása. A vidék és a természeti elemek felhasználásával kifejezi mindazt, amit a rendszerről és az egyes ember lehetőségeiről gondol.

A vers szótagszámai 8-9-9-9, a rímelése x a x a, tehát félrímes versről van szó. Ezzel is egy feszültebb, zaklatottabb tartalmat előlegez a szöveg. A vers három egységre osztható: 1-2. versszak, 3-4. versszak, illetve 5-6. versszak.

Az első versszakban a „tengeren túlra, új hazákra” szókapcsolatok az emigrációra, a kivándorlásra utalnak. Már az első sorban kijelenti a költő, hogy nem hagyja el Magyarországot, hanem inkább a rendszer árnyékában él „tavaszba, télbe, ősze, nyárba”. A versben megjelenik a „hajó” képe, mely igencsak sok esetben toposzként szerepel az irodalmi szövegekben. Csoóri versében azonban ténylegesen a menekülés eszköze lehetne, azonban amikor az első

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja
versszak második felében annak hiányáról tudósít a
költő, akkor a menekülés tagadását is kihallhatjuk a
sorok közül. Ezzel állítható párhuzamba az
otthonosnak mutakozó vidék a második strófában.

A vidék otthonossága a múlt idősíkjával tovább
gyarapodik a harmadik versszakban. Ez már
előfutára a záró strófában megjelenő „betyár”
alakjának. A magyar történelemből ismert útonállók
bűnös képéhez hozzátartozik az igazságosság és a
hatalommal való szembenállás, amely párhuzamba
állítható Csoóri hatalommal való viszonyával. Ebben
a versszakban már Pest került a középpontba, ezzel is
kialakítva egy ellentétet a természet, a vidék és Pest
között, ezt erősíti a negyedik versszakban felbukkanó
„hidak, tornyok” és a „fekete bárók” kifejezések. Ez
egy elég kézzelfogható metonimikus szerkezetet
eredményez. Pest jeleníti meg a fenyegetést, az
idegennek ható környezetet, amely az ember, a
szubjektum szabadsága ellen tör.

A vers gerincében a 3. és 4. strófa szorosabban
tartozik össze, mint a többi. A mondathatárok és a
versszakok határai nem esnek egybe, mivel az
indulatokat szító mondanivaló tartalma szétfeszíti a
formai kereteket. Érezhető a felindultság a két
lehetséges magatartásforma leírása kapcsán. A
mondanivalóját felvállaló költő szembekerül a
„cicuska fajjal”, amely hízelegve, /elhallgatva az
igazságot/ próbál érvényesülni.

A cenzúrával és a várható büntetés rémképével
hozhatók párhuzamba a „mert futnia kell ma is annak
/ ki a szemébe lángot ültet / s hangosan dong,
dünnyög vagy átkoz,” sorok. Ennek
következményeként a verset végigkíséri a menekülés
vágya, gesztusa, amelyet Ady Endre: Páris az én
Bakonyom című versével lehetne rokonítani, ugyanis
a költő szintén felhasználta a természetet, mint a
Kifejlett kritikák

1. évfolyam, 3. szám
menekülés szimbólumát, csakhogy ő az „elmaradott”
Magyarországot és a fényűző, kulturális életben
pezsgő Párizst állítja egymással szembe. Pestet
értéktelennek mondja, míg Párizs egy értéktelített
város, amelynek példát kell mutatnia a „fejletlen”
honnak. Párhuzamot jelent az óvó-védő helyszín,
amelyet Csoóri versében a vidék jelenít meg; Ady
költeményében ugyanezt a kontextust fedezhetjük
fel, csak Párizs esetében. A betyár alakjának - Ady
versének esetében ugyan kimondatlan - felbukkanása
szintén a költői eszközök közötti rokonságot erősíti.

Az utolsó versszakban jelentős ellentéteket,
szembenállásokat tapasztalhatunk: láthatatlanság-
látó, jókedv-keserűség. A költő felvállalja a sorsát,
amit ki is mond ebben a strófában. Az egész vers az
egyén túléléséről szól azáltal, hogy vidékre, a
természetbe menekül. A beszélő eljut az egyetlen
vállalható magatartásformáig, melynek
megjelenítéséhez a fentebb már említett „betyár”
alakja kapcsolható. Jelentős az értékek és az
értékhiány kontrasztja: a „tüskével” hivatott felhívni
a figyelmet a külvilággal kapcsolatos szembenállásra,
ugyanis a belső világ értékekkel teli, míg a külső
fenyegető, értékhiányos. Az értékeket, a keserűséget
ő hordozza. Ahogy Nagy László írta Ki viszi át a
szerelmet című versében: „S dúlt hiteknek kicsoda
állít/káromkodásból katedrálist?”

Értelmezhetjük még az „arcvesztés”
lehetőségeként is a verset, ahogy az ötödik versszak
második felében írja Csoóri: „Arcom helyére
tölgylevél hull...”. A beszélő egy álarcot ölt fel,
amellyel próbál túlélni, de érzi, hogy ez veszélyt
jelenthet a belső világra nézve. Az álarcval egyrészt
igyekszik magát megvédeni a „puskával” szemben,
másrészt pedig szélsőséges ellentétet állít fel a helyes
és helytelen magatartás között, amely döntésre

Térkép az Élethez – gyermekszerzők lapja kényszeríti a beszélőt, de ezek a döntések szubjektívek, mivel egy ilyen társadalomban nem egyértelmű, mi a helyes és helytelen. A menekülés lehetőségét letagadná, ha valaki ezzel szembesítené, holott ez egy helyes viselkedési forma lehet a hatalom által „kitaszítottak” titulált egyéneknek, köztük a beszélőnek is.

A helyállás és az értékörzés verseként is értelmezhető a szöveg, mely rokonságot mutat Ady Endre, Nagy László, Radnóti Miklós verseiből kirajzolódó magatartásformákkal. A beszélő tudatosan vállalja a kívülálló szerepét, és ebben segítséget kap az oltalmazó vidéki környezettől. Az értékek - melyek mentén elképzelhető egy értelmesebb, az érvényesülést elősegítő élet - azonban nem tűnnek el, a lélek megőrzi őket. Ez a fajta létmód eredményezi a külső világgal szembeni

1. évfolyam, 3. szám ellenséges, ugyanakkor rejtőzködő magatartást. A belülről fakadó erkölcsi parancs azonban nem teszi lehetővé a meghunyászkodást. A huszadik században ez a helyállás tette lehetővé, hogy társadalmunk nem vált egy értékeitől megfosztott, erkölcseiben züllött nemzetté, és képes volt a rendszerváltoztatásig hordozni egy jobb világ reményét.

Felhasznált források:

¹ Görömbei András: Csoóri Sándor (monográfia), Kalligram Könyvkiadó, Pozsony, 2003, 7.

² Görömbei András: Csoóri Sándor (monográfia), Kalligram Könyvkiadó, Pozsony, 2003, 9.

³ Görömbei András: Csoóri Sándor (monográfia), Kalligram Könyvkiadó, Pozsony, 2003, 202.

VÉGTELEN VERSEK

Pintér Illangó: A világ paródiája

Volt egyszer egy ember,
elindult ő menve
egyenesen bele
a Pokol-útra,
minek hossza kurta,
s nem az Isten fürta.
Bolond után bolond
erre útra botlott,
egy gondot elfojtott;
ment a másik után.
Haladt a sor bután,
szakadékba hullván.

Volt bolondabb még egy
– emberi léptékkal –.
Bár agyán nincs kéreg,
mikor úthoz megjött,
az agyléje elfőtt,
s egyvalami eldőlt.

Ez futásnak eredt,
gyorsabban, mint bármelyek,
ugrott Ördögbe bele:
gyomrát jól megrúgta
félfelé ugorva,
s a Mennyekbe jutva.
Kezét fel Őfelé
nyújtva föl felé,
magasba emelé
s megtette e csekélyt,
felhúzta az Égbe,
hogy éljen ott szépen.
Mégis vannak lékek;
van, ki nem nyújt kezét,
hogy húzza így Mester.
Legalább te emeld!
Emeld, emeld kezéd!

HITELES HIRDETÉSEK

A Kis Alkotók Köre új pályázati lehetősége:

A Kis Alkotók Köre a 2025-2026-ös évre az alábbi irodalmi pályázatot hirdeti meg gyermekek és fiatalok számára:

A pályázat célja: gyermekeket és fiatalokat sarkalni képzelőtehetségük és íráskészségük kibontakoztatására prózai és költői művek létrehozásával.

Szóval *kedves Gyerekek, Ifjú Költők és Írók!* Várjuk, hogy a szunnyadó magok kihajtsanak, a fiatal tehetségek egymásra találjanak és egy alkotói csapat alakuljon ki.

A pályázat magyar nyelvű.

A Kis Alkotók Köre ezenkívül **tehetségfejlesztő Mentorprogramot** is működtet, melynek részletei itt olvashatóak: [Kis Alkotók Köre | MENTORPROGRAM](#)

Nevezők köre (ÚJDONSÁG! ifjúsági tagozattal bővítve): óvodástól 23 éves korig.

Óvodásoktól *szó szerint lejegyzett* műveket várunk, amik tükrözik az eredeti gyermeki beszéd szóhasználatát és gondolatfűzését. Iskolás nevezők esetén megengedett és javasolt a helyesírás és formázás átellenőrzése szülő/bizalmas által.

Kategóriák: vers, novella-történet, mese, (kis)regény, elbeszélő költemény, színmű és társ kategóriaként rajz-festmény. Egy pályázó nemcsak egy, hanem mindegyik kategóriában nevezhet. A pályázás feltétele az adott kategória feladatainak teljesítése, melyek az alábbiakban kerülnek kiírásra.

A pályázás feltételei kategóriánként:

1. VERS:

- óvodások-alsósok: minimum 3, maximum 5 db szabadon választott vers és 1-2 olyan vers, aminek a témája egy érzelmet dolgoz fel (pl.: öröm, bánat).

A művek terjedelme egyenként érje el a 6 verssort és ne haladja meg a 70-et.

- felsősök, középiskolások, ifjúság: minimum 2, maximum 4 db szabadon választott vers, 1-2 átírat a forrás (szerző-cím) megjelölésével, 1-2 olyan költemény, amely egy érzelmet dolgoz fel (pl.: öröm, bánat) és 1-2 felező nyolcas

A művek terjedelme egyenként érje el a 8 verssort és ne haladja meg a 70-et.

2. NOVELLA-ELBESZÉLÉS:

minimum 1, maximum 3 db szabadon választott írás, 1-2, aminek a címe Szív, 1-2, ami egy emberi kapcsolatot jár körbe (pl.: barátság, család)

A művek terjedelme egyenként minimum 400, maximum 3500 szó lehet.

3. MESE:

minimum 1, maximum 3 db szabadon választott mese, 1-2, ami tündérekről/manókról szól, 1-2, ami állatokról/gépekről

A mesék terjedelme egyenként minimum 400, maximum 3500 szó lehet.

4. (KIS)REGÉNY:

szabadon választott témájú regény. Nagyon erőszakos, horror és kiemelten erotikus történetek nem nevezhetnek. A regények összterjedelme minimum 6000, maximum 60 ezer szó. Pályázónként 1 vagy 2 db nyújtható be.

5. ELBESZÉLŐ KÖLTEMÉNY:

szabadon választott témájú és formájú minimum 500, maximum 3000 soros alkotással lehet pályázni. Nagyon erőszakos, horror és kiemelten erotikus történetek nem nevezhetnek. Pályázónként 1 vagy 2 db nyújtható be.

6. SZÍNEMŰ:

szabadon választott témájú színdarab minimum 4000, maximum 25000 szóban. Nagyon erőszakos, horror és kiemelten erotikus történetek nem nevezhetnek. Pályázónként 1 vagy 2 darab nyújtható be.

7. SZABADKÉZI RAJZ VAGY FESTMÉNY SAJÁT MŰVEK ILLUSZTRÁLÁSÁRA:

vers, mese, novella esetében művenként 1, regénynél, elbeszélő költeménynél, színdarabnál fejezetenként/ énekenként/ felvonásonként 1 + 1 borítókép. A rajzokat külön szakmai zsűri fogja elbírálni. A hosszabb művekhez borítóképként szerkesztett grafika, fénykép vagy AI-kép is benyújtható, de ezek nem kerülnek értékelésre.

Formai követelmények: Times New Roman betűtípus 12-es betűmérettel, szimpla sorközzel balra zártan, word vagy odt fájlként. Illusztrációk képformátumban mellékletként.

A pályázat jeligés! A műveken csak a jelige-írói álnév szerepeljen! A több kategóriában nevezőket kérjük, hogy válasszanak kategóriánként más jeligét és kategóriánként külön emailben küldjék el a pályázati anyagukat! Az emailben kérjük a nevező többi adatát (név, életkor, évfolyam, elérhetőség, kategória) megadni, illetve egy nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a pályázó szeretne-e antológiában megjelenni, gondviselői ehhez hozzájárulnak-e, kér-e és hány db-ot nyomtatott antológiából. E-könyv antológia ingyenesen készül, ha lesz rá igény, nyomtatott kötet

is. Ennek terjedelme és pontos ára a pályaművek mennyiségétől fog függeni, hozzávetőlegesen 300-900 oldal és 2500-5000 Ft/db közt várható, amennyiben lesz rá igény. Nem kötelező antológiában sem szerepelni, sem nyomtatottat rendelni, ez csak választható lehetőség. Aki szeretne szerepelni az antológiában és ott bemutatkozni, attól kérünk egy rövid bemutatkozó szöveget és fényképet is csatolni.

Leadási határidő: 2026. január 5. éjféli a szepegb@gmail.com címre 2025. szeptember 1-étől. Hosszabb művek (pl.: regény) egyben vagy részlettel 2025. augusztus 15. és október 15. közt leadhatóak előolvasásra és tanácsolásra.

Zsűri: minimum 5 fős szakmai bírógárda

Díjazás: oklevél és könyvjutalom a helyezetteknek, mindenkinek részvételi lehetőség az eredményhirdetésen és alkotónapon, megjelenési lehetőség a pályázati anyagból készülő kötetben.

Eredményhirdetés 2026. május-júniusban várható Vácegresen.

Írjatok, alkossatok! Vigyázzatok, a piciny lángocskákat el ne fújja a szél, hogy felnövekedvén bearanyozhassák az egész világot!

Kiíró: Pintér család, Vácegres, 707290775, szepegb@gmail.com, Kis Alkotók Köre